

บทนำ

ระบบการเงินระหว่างประเทศประกอบด้วยความเข้าใจและกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติที่ย่างยากลำบากซับซ้อน ซึ่งสร้างขึ้นโดยความพยายามของประเทศต่าง ๆ เพื่อให้เกิดระบบการดำเนินงานระหว่างประเทศที่ยุติธรรม และมีประสิทธิภาพ ทั้ง ๆ ที่เป็นสถาบันที่มีความสำคัญมากอันหนึ่ง เกี่ยวกับความเจริญและความผาสุกทางเศรษฐกิจของประชาชน และประเทศชาติ แต่เป็นส่วนน้อยที่จะเข้าใจถึงระบบการทำงานหรือทราบถึงผลของการทำงานของระบบการเงินระหว่างประเทศ ถ้าหากการทำงานของระบบการเงินระหว่างประเทศดำเนินไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพแล้วจะช่วยส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ภายในระบบ แต่ถ้าเมื่อใดระบบการเงินระหว่างประเทศประสบปัญหา หรือการดำเนินงานไม่เป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพแล้ว ก็จะเป็นอุปสรรคต่อความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้เนื่องจากว่า ระบบการเงินระหว่างประเทศเป็นเครื่องมือ และเป็นสื่อกลางทางการค้าและการประกอบธุรกิจระหว่างประเทศ

ถึงแม้ว่าระบบการเงินระหว่างประเทศจะไถ่ถอนการเรื่อยมาเป็นลำดับจากระบบมาตรฐานทองคำ (Gold Standard) ซึ่งใช้ทองคำเป็นเงินสำรองระหว่างประเทศแต่เพียงอย่างเดียว มาเป็นระบบมาตรฐานปริวรรตทองคำ (Gold Exchange Standard) ซึ่งใช้เงินตราต่างประเทศที่แลกเปลี่ยนเป็นทองคำได้และเงินตราที่แลกเปลี่ยนเป็นดอลลาร์ สรอ. ได้ เช่น เงินดอลลาร์ สรอ. เงินปอนด์สเตอร์ลิง มาถือไว้เป็นเงินสำรองระหว่างประเทศควบคู่กับทองคำ เพื่อให้เงินสำรองระหว่างประเทศมีจำนวนพอใช้สำหรับการค้าและธุรกิจระหว่างประเทศ ซึ่งได้ขยายตัวสูงขึ้นเป็นลำดับตามความเจริญทางเศรษฐกิจของโลก

ระบบมาตรฐานปริวรรตทองคำซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบันนี้คือกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (Inter-national Monetary Fund) เป็นศูนย์กลางคอยควบคุมดูแลให้เกิด

ความเป็นระเบียบเรียบร้อย อย่างไรก็ตามระบบที่ใช้กันอยู่นี้ยังมีข้อบกพร่องอยู่หลายประการ จะเห็นได้ว่าภาวะการเงินระหว่างประเทศในปัจจุบันขาดเสถียรภาพอยู่มาก และคาดว่าจะเป็นอย่างนี้ต่อไปอีกหลายปี โดยเฉพาะหากปัญหาเรื่องราคาน้ำมันและภาวะเงินเฟ้อทั่วโลกยังคงเกิดขึ้นต่อไปอย่างยืดเยื้อ

ในระยะเวลา ๒ ปีที่ผ่านมาประเทศในภาคโลกเสรีได้พยายามจะร่วมมือกันโดยผ่านกองทุนการเงินระหว่างประเทศเพื่อทำการปฏิรูป และวางรากฐานของระบบการเงินระหว่างประเทศให้เกิดความมั่นคงยิ่งขึ้น และคาดว่าจะการพัฒนาในเรื่องนี้คงจะต้องกระทำต่อไปอีกในอนาคต ทั้งนี้บทความต่อไปนี้จะกล่าวถึงลักษณะของระบบการเงินระหว่างประเทศในปัจจุบันและระยะก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ ปัญหาและข้อบกพร่องของระบบการเงินระหว่างประเทศที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนถึงการศึกษานโยบายแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยจะคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศกำลังพัฒนาเป็นสำคัญ ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่าในอดีตนั้นประเทศกำลังพัฒนามีส่วนเกี่ยวข้องในการประชุมปรึกษาหารือและการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ระหว่างประเทศน้อยมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ประเทศกำลังพัฒนาจะได้รับจากการประชุม หรือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางให้ประเทศที่กำลังพัฒนามองเห็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับประเทศตนมากยิ่งขึ้นจะได้ปกป้องผลประโยชน์ของประเทศตนไว้มากยิ่งขึ้นและอาจเป็นการกระตุ้นให้หน่วยงานที่ขึ้นหน้าที่เกี่ยวข้องกับระบบการเงินของประเทศกำลังพัฒนาสนใจและศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างจริงจังมากขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย